

Slovenija izhaja vsaki teden dvakrat, in sicer vsaki torek in petik. Predplačuje se za celo leto v založnici v Ljubljani 7 gold., za polleta 3 gold. in $\frac{1}{2}$, za ene kvatre 1 gold. in 45 kr. Za celoletno pošiljanje na dom v Ljubljani se odrajaše še $\frac{1}{2}$ gold. Za po pošti pošiljano Slovenijo je celoletno plačilo 8 gold., polletno 4 gold., za ene kvatre 2 gold.

Slavska sloga.

(Dalje in konec.)

Tisti ptuji Nemci v Frankfurtu nas tudi vabijo k sebi v njihov „Bund“ ali zaves: pa kako? Oni v svojih zborih, časopisih in novinah ukazujejo, kakor nekaki turski paša: „Slaveni morajo se sjeiniti s tistim „einiges Deutschland“ — ako ne, bodemo jih pa „s ostrim mečem (mit der Schärfe des Schwertes) prisilili.“ — To bi bilo še veliko hujsi, kakor ruska knuta. Tudi je tistim ptujcem popolnoma resnica, ubiti ali postreliti Slavene — kakor se je v Pragi zgodilo. Postreljenih in mertvih je že nekoliko, kdo je pa kriv, to se še nič ni zvedilo. Tudi vse le skrivši in na tihoma izprašujejo — in pravijo, da je to očitno in javno (Oeffentlichkeit); oni terdijo, da je to vse samo k sreči in k večji svobodi našega naroda. S jedno besedo: Oni hočejo da bi se z njimi sjeinili, oni bi bili nam samosilniki, mi pa njihovi sužni. — Naši sosedi Horvati pa govore: „Ako se sdružimo ni potreba, da bi bili mi od vas, ali vi od nas večji ali manji, temoč mi bodemo med seboj vsi jednaki, vsi ravni v pravicah in dolžnostih.“

Naši protivniki bi svobodo pisanja, govorjenja in tiskanja — naj rajši samo za se hranili, našo narodnost, naše pravice nam samo na papirju dovoljili; oni govore: Vam je narodnost in jezik zagotovljen, in ako hočemo kakor Slaveni se skazati, v našem jeziku progovoriti, tadaj terdijo, da je nemški gospodojoči. — Naši verli bratji Horvati pa pravijo: „Kar imamo svobode in pravic, in kar jih še dosegli bodemo, hočemo in želimo, da bi tudi vi vsega deležni bili, da bodemo prav kakor bratji med seboj.“

Ali je čuda, da k tistim samopridnim samosilnikom nič pravega serca nimamo? Ljubezen se ne more zasiliti, naj manji pa s preganjanjem, s zametovanjem, s lažami in zvižajami, ali celo s streljanjem in bombardiranjem ali s ostrim mečem. Toliko pameti bi si imeli že sami posoditi, da si s tem nikoli ne bodo našo ljubezen zaslužili in zadobili. Oni bi morali veliko ljubeznivejši, pred vsim veliko pravičnejši s nami se obnašati.

Ravno tako pa tudi ni čuda, da bratje Horvate in Serblje ljubimo, ker oni s nami tako ljubeznivo ravnaajo. Lepa beseda lep kraj najde. Kar iz serca pride, k sercu gre. Ljubeznivo djanje ima toliko moč in silo v sebi, da se je ubraniti ne moreš.

Ako bi vse to ne bilo, Horvati in Serblji imajo tako važne in imenitne pravice, da že zavoljo našega dobička moramo želeti sdružiti se z njimi.

Oni že imajo svoj materinski jezik pri vsih oblastih v pisarnicah. To bi bilo tudi za nas dobro; bi prišli naši ljudi, naši domorodci in prijatelji Slovencev v javne službe in urade (Aemter); tadaj se našim ljudem ne bode več zmerjalo: Du dummer Windischer, du Krainer! kakor smo morali večkrat slišati, ako naš kmet v pisarnici ni nemško znal; po slovensko bode gotovo dobro govoril in lahko vse dopovedal in svojo pravico branil. — V obče, ljubi moji Slovenci! ne pozabite, da je v deželi vsigdar tisti gospod, ktereja jezik se v pisarnicah piše in govori.

Pri njih je sol dober kup; kako bi to bilo tudi za nas dobro! Te dobrote bi bil vsaki

človek vesel; ta dobra reč bi vsako ženkico zadela. Sol vsaki potrebuje, neslano se jesti ne more. Dober kup sol je dobrota za vsakega po sebi in za vse vkup.

Oni morejo svobodno tabak (duhan) sejati, kakor hočejo; njim pride tako dober kup, kakor nam bukov ali črešnjevo listje. To je gotovo dobro. — Nič ne smejaj se, ljubi moj Slovenec! — Ne reči, draga moja Slovenka: To ni nič, saj ga jaz ne kadim. — Glej, ako bi kdo vse denarje, kar se jih izda za duhan (tabak), samo v Slovenii, samo jedno jedino leto, zmenjal v tvrde tolarje, bi to bila taka sila denarjev, da bi jih deset naj močnejših konj kumej zavleklo. Ali bi ne bilo desetkrat boljše, da bi vsi ti denarji vsakega leta pri nas ostali, ker je tako težko za vsaki krajcar?

Oni nimajo koleka (štempelna). Pri nas še le v kako pisarnico stopiš, bi že bilo dobro, da bi imel štempelj; vsaka svedočba (Zeugnis), vsaki plačilni list (Quittung), kerstni list (Taufschein), ženitbeni list, smertni list mora imeti kolek; vsaki list politiških novin mora biti s kolekam zaznamenovan; vsaki gdor se, postavim na naše politiške novine „Slovenio“ naroči, plača na leto samo za kolek 1 gold. 44 kr. srebra. Na vsakih kartah in na vsakim kalendru mora biti kolek natisnjen. Pri slovenski pratiki, ktera se v Ljubljani izdaja, se mora samo za kolek 3 krajcarje dati, to je toliko, kakor vsa pratika velja; založnikov dobiček, papir, črnilo, tiskarina, vse vkup iznese le 3 krajcarje, kolek pa tudi tri. Tega vruga naši bratji Horvati in Serblji nimajo. Ako bi se mi z njimi združili, bi se vsih teh težav znebili, in vsih njihovih pravic udeležili. Kdo bi to ne želel? Nemškutarji bodo morebiti nam trobili, da je za nas bolji, ako se s Horvati in Serblje ne sdružimo, da njihovih lepih pravic se ne udeležimo, da je boljše za nas, da imamo še za napred v pisarnicah nemščino in nemškutarske škerce, da sol, tabak in kolek še za napred prav drago plačujemo. Vendar ne bode jim nobeden Slovenec verjel, ako je količkaj pameten. —

Sdaj je tista vesela doba, da je mlačen veter popihnil, vsem Slavenam jedno misel dal, namreč: Vsi Slaveni so si bratji, in vsi Slaveni našega cesarstva se imajo po bratovsko ljubiti in v jeden narod se složiti in sdružiti, to je: Ilirski Slaveni (Slovenci, Horvati in Serblji), Čehoslaveni (Čehovi, Moravci, Slovaki in Slezani), Poljaki in Rusini. Ta srečna misel se je po vsih slavenskih deželah našega cesarstva razširila, vsi izobraženi in razsvetleni Slaveni v tej plemenitej misli živijo. Zato so v Zlatnem Pragu v početku Junia letas se sbrali domorodci in razsvetleni možji iz vsih slavenskih rodov našega cesarstva, da bi se pogovorili, kako bi se moglo za srečo našega naroda poskerbeti in kako bi se vsi leti rodi v jeden jedini narod sjeiniti mogli. Tam so vsi vkup složili in spisali jeden proglas na vse narode v Evropi, v katerim vsemu svetu oznanijo, kaj veliki naš slavenski narod namerava in kaj hoče. — Mi hočemo biti svobodni! Mi smo močen narod po številu, pa močna je tudi naša volja, močni smo po bratovskeji slogi in ljubezni, ktera se je med našimi plemeni unela, — vendar mi ne želimo čez druge narode gospodovati, druge podjarmiti, temoč mi želimo svobodo za sebe same, pa tudi za vsakega drugega. Mi studimo in zaveržemo vsako kri-

vico in silo, po kateri bi jeden stan drugega, jeden narod drugega tlačil, silil, onegavil, mu pravico krajsal. Mi Slaveni čez in čez čertimo in sovražimo vse pretenzie, predpravice in privilegie. Vsi stani in vsi narodi naj so jednako svobodni. Mi smo od drugih narodov mnogo, premnogo preterpeli, vendar se nad njimi za tega voljo maščevati nočemo, temoč podamo bratovsko roko vsim, kateri so pripravljeni, kakor mi, spoznati in resnično deržati popolno enakost pravic gledé vsakega naroda. Naše pravilo je: Svoboda, enakost in bratstvo. — Blizo tako se v tistim proglasu bere. — Tudi so sotavili pismo presvetlemu cesarju, v ktero so želje vsih slavenskih rodov vzeli; tudi želje naše, ker so tudi Slovenci v tistim zboru bili. Še več važnih in imenitnih reči so nameravali dokončati, pa naglo se je začel hrup v Zlatnim Pragu, knez Windischgrec priburil s vojsko v mesto in je začel vstrelati s puškami in topovi (s kanonami). Zbor se je moral razjiti, da se drugikrat spet sjeide. Odkritoserčno povemo: ko smo to zaslišali, smo se močno vstrašili... pozneje smo pa spoznali, da s tem nismo še vsega zgubili; mi terjamo svobodo jednako za nas in za vse narode, to je pravica pred Bogom in pred ljudmi, mi se poganjamo za pravico; pravico pa ne morejo Nemci postreliti. — Mi se nadamo boljših, srečnejših časov za naš narod od te zlahtne in plemenite misli: da smo vsi Slaveni bratji, in da se vse slavenske plemena v našem cesarstvu imajo po bratovsko v jeden narod složiti in sjeiniti. To misel tudi ne morejo ustreliti ne s puškami ne s topovi. Sloga slavenska in bratovska ljubezen med Slaveni se je po tem še le bolj unela; ker je pri tej priložnosti saj vsaki Slaven se jasno prepričal, kaj nas čaka, ako se ne sjeinimo, in kaj moremo od nemške svobode in pravice dočakati.

Sloga slavenska in medsebojna bratovska ljubezen se veselo razširjate med nami. Naši sosedi in bratji Horvati in Serblji so se prijateljsko sdružili na zboru v Zagrebu v početku Junia letas, in tudi Slovenci želimo z njimi se sdružiti, zato so tudi iz štajerske in iz Krajnske dežele nekteri slovenski poslaniki v Zagreb prišli, da bi Horvate in Serblje prijateljsko pozdravili. Sloga in bratovska ljubezen je za nas vse sadaj naj potrebnejši.

Dragi slovenski domorodci!

Pomislite, kako je bilo v Slovenii pred 6 letami. Domorodcev malo, in še ti brez vse posvetne oblasti, naš narod je politiško še tvrdo spal, od slovenstva, od narodnosti itd. se je malokaj govorilo, pravopise in alfabete smo imeli Slovenci tri, kakor pravi abedarji (Abeschützen), — protivnikov pa mnogo v vsakim kotu — in glej! domorodci, njih sicer malo, pa vsi goreči za srečo svojega naroda so se prijeli dela, so zbudili Slovence k ljubezni svojega jezika in naroda, so upeljali brez prepira, brez slovenskih učilišč, brez ukaza složni naš pravopis, vkljub vsim protivnikom; na vsih straneh so se začeli pisatelji za kmetijske Novice oglašati; kjer je popred samotni živil, jih sadaj po sto verlih za domovino in za narod unetih stoji, kateri se serčno za vse poganjajo, kar je Slovincem potreba. Kaj je tem domorodcem tako silo in moč dalo? Samo to, ker so bili med seboj složni, jedne misli, ker so vedno prijateljsko in ljubez-

nivo vsi združeni za to potegnili, kar so za dobro, pravično in koristno spoznali. Kjer je sloga, jedinstvo, tam je moč; kjer je kristjanska ljubezen, tam je blagoslov (žegen) božji! Mi smo se tega jasno prepričali.

Dragi in mili Slovenci! sada je potreba, da se spet vsi složno, in prijateljsko, mirno, pa stanovitno dela primemo in to za sledeče reči:

Da se Slovenci v slovenskim kraljestvu (Königreich Illyrien) v štajerske, in v železni varmedii (Eisenburger Gespannschaft) na Vogerskim (njih 50,000), in na Venatskim (njih 20,000) sjeedinimo v jeden narod, da bomo imeli jeden obči zbor in jedno občo deželno vlado.

Da se v naših slovenskih deželah v pisarnice in učilišče višje in nižje slovenščina upelje.

Da se v Slovenii v vsih javnih službah, pri vsih oblastih, duhovskih, civilnih in vojaških naši ljudi umestijo, kateri naš jezik dobro znajo in naš narod ljubijo. Mi jih že poznamo.

Da se Slovenci s svojimi sosedi in bratji Horvati in Serbli bližje združimo.

Da se vsi Slaveni našega cesarstva za jeden narod spoznamo.

Da mora naše cesarstvo ostati celo, nerazdeljeno, in popolnoma samostalno; da nema v njem gospodovati ne magjarski ministerium, ne tisti frankfurtarski Nemci. V našem cesarstvu so naj višji: Bog, presvetli cesar in naša ustavna vlada.

Da so vsi narodi svobodni in med seboj jednaki. —

Domorodci radi se od teh stvari pogovarjajte, razlagajte in dokazujte, da je nam vse to koristno in potrebno, da so te naše želje popolnoma pravične in da jih zadoseči moramo. Kakor hitro se te misli in želje med narodom razprostranijo, smo jih na pol že zadosegli. Bog daj pravici moč! *Matia Majer.*

Kdo se narbolj boji slovenskiga jezika?

Tajisti se ga narbolj bojijo, kateri ga bi imeli v kancelijah ali pisarnicah rabiti. Pa tudi prav imajo, da se ga bojijo, zakaj slovenski jezik se jim zdi neznana zverina, ktera bi jih lahko požerla. Neznana zverina pravim, ker je ne poznajo, če so tudi rojeni Slovenci. Kakor stare babce otrokam od strašnega lindverja mnoge pergodbe povedujejo, kak je cele vasi, terge, in mesta z vsemi prebivalci pokončal, kak ga nobena moč pod soncem vkrotiti ni zamogla, tak tudi neki uradniki in pisarji od slovenskiga jezika govorijo, da ga nobena moč, nobena umnost pod nebom ne zamore spiliti ino vgladiti, da se ne da naučiti; da bo upeljanje slovenšine v pisarnice strašne zmešnave naredilo, da so Slovenci nehvaležni in neumni, če se hočejo za naprej svojiga nerodniga jezika poslužiti, nemškiga pa zavreči; so ja vendar le od Nemcov vsega dobrega in lepiga se naučili, le Nemcam imajo svojo vednost in umnost zahvaliti i. t. d. Ja resnično, dolge litanije imajo zmiram v vustah perpravljene, če jim kdo od perhodnih slovenskih pisarnic le besedico zine. — Namesti grajati, materni jezik zaničevati, ga neupileniga, nerodniga, vsakimu Slovincu tudi neznaniga imenovati — se naj natihamo začno ga učiti, ino per vsaki perložnosti rabiti. Tako se bodo hitro z njim soznani, se jim ne bode več tak strašno neopilen zdel. — Ni nehvaležnost, če mi hočemo zana-prej materniga jezika se poslužiti, — ampak velika dolžnost. Nemci ne bodo nič zgubili, mi pa bomo veliko zadobili, kader bomo v svojimu jeziku svoje oprave poravnali; mi ne bomo namreč več podložni, sužniki bolj umnih Nemcov, ampak mi bomo njim enaki; svobodni bomo zamogli svobodnim roko podati. Ino temu se neki zavolj svoje nevednosti ino utraglivosti vpirajo, ino tajiste grajajo, ki za perhodno svobodo Slovincov govorijo! Če take reve tudi

to ne gane, naj njim pa trebih pove: da kdor rad slovenski kruh je, naj s slovenskim jezikom per Slovincih si tajistiga služi. — Kdor se še zdaj ustavlja in upira, bo resnično od neznane strašne zverine — slovenskiga jezika — požert. — Nočejo se taki z slovenskim jezikom soznati, nočejo pa tudi službe zapustiti, kaj potem mislijo, za naprej storiti? Slovenski narod jim ne more perzanesti, jih nemore zastonj z svojim kruham tlačiti, če si ga ne bodo mogli zaslužiti, je ja že umnih Slovincov zadovolj. (Celj. slov. nov.)

Austrijsko Cesarstvo.

Dunaj.

K. 22. t. m. Vsem je znan žalostni izid Selingerjoviga predloga, da naj državni zbor na našo hrabro armado na Laškem zahvalno pismo pošle, pride pak še enkrat na versto, in gotovo bode takrat tista stranka (Parthei), ki je nad mogočno in krepko Austrijo obupala in edino rešenje v Frankobrodu išče, vojsko na Laškem pa in združenje Lahov z Austrijo za nar večji krivico derži, ker Austrijo oslabeti in nartesnejši oklenjenje z edino sveličajočo Nemšino zmorati želi, — gotovo bode vse slavne dela, ki jih je naša armada doprinesla, za grozovitosti razglasila in tako od cele Evrope pohvaleno junaštvo lastnih svojih bratov ograjati in osramotiti skušala. Ako je tu vojska v resnici krivična, naj ti gospodje odgovorno ministerstvo zatožijo, ki vojskam povelja daja, ktere oni v bogati morajo, in tudi slavno izpeljujejo. Njih djanje je gotovo hvale vredno. Vsi poslanci, ki se za Austrijo resnično poganjajo, hvalijo te junaške dela, ali vendar se zamore zgoditi, da jih bode manj od protivnih, in de tako vendar serčni armadi podobne hvale ne izrekó, kakor bi oni in njih volivci teli. Dobro bi tedaj bilo, da se tudi iz naše Slovenije, kakor se je že iz več nemških mest zgodilo, zahvalne pisma na našo armado in zlasti na naše slovenske vojsake, katerih junaštvo se je sosebo izkazalo, složile in poslale. Ni treba opomniti, da bi se Slovincam slovensko pismo odpraviti moglo, zakaj domače glasove posebno rad sliši, kdor je dalje v ptujšini. — Puntanje delavcov, ki se je bilo včeri močno bati, je narodna straža in straža za mestno varnost hitro vdušila in tako mir in red vterdila. Vzrok je bil razglas ministerstva očitnih del, v katerim se je plačilo ženskih za 5 kr. znižalo. Skušnje nemških katolčanov, svojo vero razširiti, kakor se kaže, ne izdajo mnogo; desiravno se veliko rado-vednih postopačev k tistim pridigam pritepe, jo bodo kmalo odmaknili, od kodar so se privlekli. Bog daj! Smo že marsikaj skušali, kar je iz Nemškiga prišlo, za to nas ne mika po ničemur, kar je per excellentiam nemško. Kar je njihov; naj si deržijo! —

* Od državniga zbora drugi pot.

Slovenske dežele.

* V Radgono so že večkrat Magjari došli vpraševati, bi li smeli tam prek po štajarskem na Horvate vihreti (morde se rudečih kapSe-režanov na meji pri Varaždinu bojijo). Tega sicer ne znamo, kar so jim nemški in nemškutarski mestjani povedali; alj vi Slovenci pazite in nedajte se plašiti: požgite Radgonski most, ako bode potrebno, in tudi drugači se pripravljajte, da vredno sprimate magjarske dobroljce — Slovenci ino Horvati na Ogerskim se vsi do 50 leta morajo v orožji vaditi proti „Ilircem“, kakor pravijo. Duhovniki so jih iz prižnic spodbujevali: naj branijo domovino proti gerdim buntovnikom, naj branijo svoje žene, svoje otroke, katere bojo Ilirci vse pomorili, ino vse ljudi v Azio spodili. Jim bojo saj verjeli, kar jim to na svetem mestu pravijo itd. Nekteri so rekli, da so Ilirci njihovi bratje ino da oni ne bodo nedolžnih morili ino ljudi svojega rodu preganjali; ino mahom so jih v Erdeseg odpeljali ino, kakor ljudstvu pravijo, obesili. Vlastimil.

Štajarsko.

Iz Gradca. *) Pretresovanje na našem deželskem zboru 9. in 10. t. m. je bilo za nas Slovence zlasti štajerske zelo važno, če ravno nam po volji ni dokončano. — Pogovorilo se je že do 12. §. (točke), ktera se tako glasi: „Na deželskem zboru, kakor pri deželskih središnih gospodkah se bode vse nemški opravljalo. Posamesni (Private) smejo tudi slovenske prosbe vpoločiti.“

Naj poprej se oglasi pravočutni kom. svetovavec, g. Knaffl, rekoč, da v to nemore pervoliti. Ne bila bi pravica še dalje Slovincem nemški jezik narivati ino njihoviga zavdarjati. K čemu samoraba nemšine? Kje je tukaj ednaka pravica? — Na to vstane poslanec g. Jakop Kreft, kateri se je že popred vsigdar serčno ino verno za svoj kmetiški stan potegnil, ino povzdigne prav ostro ino domorodno svoj glas za našo narodnost ino naš jezik, po priliki tako govoreč: „Visoka gospoda! za svojo dolžnost spoznam se vstavljati 12. ino tedaj tudi prvi točki (§.) novega opravilnega reda za štajarsko. Cesarska beseda ino ustava obeča namreč nam Slovincem gledé narodnosti ino jezika ravno tiste pravice, kakor kterimu drugimu narodu; 12. točka pa nam oboje krati ino zatere, ker zapove, da se mora tudi prihodni na deželskem zboru ino per deželskih središnih gospodkah vse po nemško opravljati, ino le posamesni sme slovensko prošnjo vpoločiti. Taka postava ni ednaka pravica za nas, temoč protiustavna krivica, ker nas ino naš jezik spet nemšini podverže. To bi za nas ravno tako slabo bilo, kakor dozdej. Spet bi ne razumeli, kar se na zbori ali per gosposki govori ali piše. Za tega voljô prosim ino poročim, naj se mi Slovenci takošni austrijski deželi pridružimo, kjer se vse po slovensko opravlja, govori ino piše, kjer lahko vsi vse razumimo. To zadobiti smo mi Slovenci po štajarskem, Koroškem, Krajnskem, Goriškem ino Primorskem že prošnjo z dosta jezeri podpisov do svetliga cesarja na državni zbor oddali, ino si prosimo, naj bi nas, ki smo v petere dežele razdeljeni, če smo si ravno tikoma sosedi, tudi v eno, edino slovensko deželo zedinili.

Mislím, da takšna razdelitev ne stori nobene krivice ne našem cesarstvu ne naši deželi. Zakaj v cesarstvu ino cesarju zvesti ostanemo kakor dosihmal; slovenski ali mali štajer pa še je komej 400 let per nemškem štajeri, se torej lahko ino slobodno od njega loči, če je tako za narod bolj prav. Za nas pa je bolj prav — ino nikomu krivica — tje slišati, kjer vse zastopimo, k našim bratom po kervi ino jeziku. Slavni zbor! mi si tukaj prizadevamo srečo ino blagostan vstanoviti ne mertve dežele, temoč živega ludstva. Prav ino dostojno se mi tedaj zdi, vse tako poravnati ino popraviti, kakor je potrebam, ustavnim pravicam, ino pravičnim željam ludstva bolj primerno ino koristno. Za tega del je moja prošnja, da bi tudi §. 1., ki štajarsko edino nerazdeljivo vodstvo proglasi, overgli, ino po mojem predlogu nas od nemškiga razdelili; če pa ne, se naj moj predlog v zapisnik postavi.“

Čast ino blagor poslancu, kateri tako zvesto za svoj narod govori! Bi vsi takošni bili!

Hvale vredni g. Knaffl je te predlog terdno podpiral, opomnivši, da so tudi na švajcarskem tako storili, meje po jeziku potegnili, ino vse Francoze v eno ino vse Nemce v eno, kar je naravno, prav ino vsem koristno.

Sedaj se živi prepír začne. Nekteri Nemci razumeli so krivo govornika, ker so mu večkrat govor pretergali, mislé, da hoče tudi na Graškem zboru vse slovensko imeti; drugi, ako ravno krivico spoznajo, ktera bi se Slovincem godila, vendar v razdelitvo dežele ne pervo-

*) Ker je ravno zdaj tudi Koroški zbor v Celovcu, ki mende za Slovence čisto nič ne ve, bi prosili kakšnega prijatla Slovincov, da nam nekoliko obnašanje teh gospodov popisati blagovoli. Vr.

lijo. Žalostno pa je, ker so nazoči (pričijoči) slovenski poslanci koristnost Kreftovega predloga premalo cenili, in ga ne le niso podpirali temoč se mu vstavljali!! Nekteri so clo verlemu domorodcu za zlo vzeli, čez mero pa g. poslanec Lukežič iz Sevence. — Ali taka graja je hvala!

Po takem ni serčni govornik zmage dobil, če se ravno nikomur ni vplašiti dal. *)

Celjski poslanec g. Gurnik je vendar toliko pridobil, da se na slovenske prošnje mora slovenski odgovor dajati. — Glejte, hotli so nam nemški odgovarjati!! kakor pred Madžari Horvatom. —

V svoji zadnji sednici pa še je zbor nam Slovincem kaj hušiga sprožil. Sklenil je, de se v čisto slovenskem okrozi, pri okrožnem svetovavstvu (Kreisrathe) more vse nemški opravljati! čujte Slovenci! To so ednake pravice! Hvalevredno ino iskreno se pa g. Gurnik temu brani ino terdi, da more na Slovenskem pri vseh gospokah vse slovensko biti, ali tudi on ne najde dovelj podpore — ino da tudi svoj odpor v zapisnik zapisati.

Škoda, de g. Krefta ni več tu bilo! čres to pa si nevemo kaj misliti, de so clo neki slovenski poslanci, kteri še prav nemški ne vejo, sami terjali, da bi per našem okrožnem svetovavstvu morala nemila nemšina gospodariti!! Kaj jih je le motilo? Bomo se sami vtopivali?!

Hvala Bogu, ker je Graškim sklepam treba poterdenja od Dunajskiga deržavniga zbora. Tam je dosta Slovincov, bistrih, iskrenih domorodcov, ki se bodo, kakor se smemo nadati, bolj skerbno, zložno ino serčno za čast ino blagostan svojega naroda potegnili! Bog daj srečo!

Dr. J. Muršec.

Hervaska in slavonska dežela.

Banska naredba. Posebne okolišine tirjajo, de se varaždinsko vikši opravišstvo poš odpravi in de se v Zagrebu osnuje c. kr. kervaska-slavonsko opravišstvo poš. Za to prične to vikši opravišstvo poš v Zagrebu danas svoje dela itd. Jelčić, ban.

Kakor je bilo že povedano, je prisegla pretečeno nedeljo narodna straža in sicer popred v našim jeziku, potem pa tisti, ki hervasko neznajo, po nemško. Lep dokaz je to našiga napredka, de jih je samo 10 po nemško priseglo. Ker mnogi še mislijo, de smo mi nazadniki in reacioneri, neprijatli svobode in enakosti, podamo tu prisego od svetliga bana poterjeno:

„Mi prisežemo živimu Bogu, de čemo narodu, domovini, kralju zvesti in poglavarjam svojim poslušni biti; zarotimo se, de čemo osebe in primoženje soderžavljjanov naših v mestni okolici proti vsakim nepostavnim napadu braniti, občni mir in red ne zrušiti in ne pustiti, de bi ga kdo podkopaval; — zarotimo se, de čemo ustavo na podlagi svobode in enakosti deržavljanske z prosto voljo prostiga naroda našiga storjeno, kakor tudi narodnost in očestvo do zadne kaplje kervi nevstrašljivo braniti in za te tri svetinje radi nargrozniši muke in narstrašniši smert prestati. Tako nam Bog pomagaj!“

Slišimo, de se ima v kratkim 24,000 vojakov pri nas sbrati, in potem se bode gotovo naprej stopilo. —

Včerej je prišel potnik iz Zemuna, in nam je vesele novice iz vojvodovine serbske prinesel. Dne 11. t. m. je prišel iz Srbije v Pančevo verli junak Kničanin, in ž njim gre okol 5000 Serbiancov konjiki, in pešči, pod ravno tistim banderam, pod kterim je nevmerjoči Kara-Gjorgje (Černi Juri) Turke mlatil. Vsi ti Serbi, izbrani junaki, gredo v pomoč svojim bratom in so oskerbljeni s vsem, kar je potrebniga. Povsod vlada najbolj duh in madžarske zmage so samo madžarske laži, z kterimi oni ostrašenim vojnikom serčnost dati skušajo. — G. Gjorgje

*) Kako ostro jo Graškim novinarjem preseka, se v njih bere v soboto 19. t. m. broj 153. Pis.

Stratimirović je izvoljen za vikšiga vodja, in v Banatu napeljuje Serbe podpolkovnik Bobalić. Naši topolovaški Serežani so bili v Karlovcu slavno sprejeti in se za bratje Serbov derže, kir jih jako hvalio. Koj pojdejo v ogenj, Serbli so vlovili grofova Sečena in Večeya, in nar berzej bosta obešena, kar jimata Madžaram zahvaliti; zakaj moramo represalije jemati, ker nas s svojim nečloveškim ravnanjem prisilijo. Po Sremu vlada povsod red in pokornost.

(Nov. herv. d. sl.)

V „Agramer Zeitung“ preračuna nekdo, de zamore cela vojaška meja na ravnost 148,000 mož na noge spraviti. Res je to, pristavi, še vse premalo proti 200,000 glav, ki jih je madžarski zbor privoljil; samo ta razloček je, de so ti še le dovoljeni, uni pa že pripravljeni; zraven tega mora Košut teh 200,000 vojaškov še le iz pekla prinesiti, in ako so ceste v peklu ravno tako revne, kakor sploh po Ogerskim, bi se vtegnili zakasnuti, ker, kolikor se ve, dozdej še ni nobene železne ceste v tisti kraj. In tudi provincialna Hervaska dežela, Slavonja in banat zamorejo 50,000 napraviti. Res je zopet, de nemamo 42 milijonov gold., in de jih tudi ne gremo v peklu iskat, ker je težavno od ondod jih prenašati, to de naš graničar je z malim zadovoljen in vaju na pomanjkanje. Z enim hlebom kruha in 3 dvajsetimi bode gotovo Dravo dosegel, in on dobro ve, de je unkray Drave dežela, ker se mleko in med (sterd) cedi; unkray Drave so bratje Slavjani, ki ga ne puste lakoti vmreti. Zatorej urno naprej, verli Hervati! dokler še minister Košut Vukovarsko-Rečke železne ceste v peklu ne oberne, de iz nje pritovari 200,000 mož in pa 42 milj. goldinarjev in nas prepade; urno naprej! v 14 dneh dosežete Buda-Pešt in boste učili Košuta plesati; urno! mu boste dali nekatere zapopadke o slavjanski gramatiki in mu tudi nekoliko zemljopisno znanost razširite, de bo vedil, kje de je Hervaska dežela, de ne bo več prasal: „kaj de je to Hervatija?“

Dalmacia.

V Dubrovniku izhaja od 5. t. m. nov taljanski časopis za slavenske interese. Vrednik je znani rodoljub Dr. Kaznačič. Pervi broj, ki pred nami leži, ima za res prav lepe sestavke. Naslov ima: *L' avvenire. Foglio settimanale, economico, politico, letterario e commerciale*. Cena po pošti za pol leta 2 fl. 30 kr.

Česka dežela.

Iz Prage. Naše politiško življenje se čedalje bolj zmaguje; že je tudi ganilo tisti del občinstva, od kteriga smo dozdej mislili, de je duhu časa nepristopen, doseglo je namreč tudi krasni spol, ki se nam dozdej ni zdel poklican in primeren za politiko. Ali začetek tega nenavadniga prikazka je že storjen, gospe in gospodične so jele očitno razodevati, de se hočejo vsiga vdeležiti, kar občinstvo zadeva. Dne 16. t. m. (spomina vredni dan za pražke gospe) se je sošlo v gostivnici pri nadv. Stefanu več ko 400 namestnic krasniga spola, de bi se posvetovala o protestu proti razglasu kneza Vindišgreca, proti kterimu so se že mestjani, zlasti pravdoznanci oglašili bili. Nar popred jih je povedalo mnogo, kaj je vsaka v binkuštnih dnevih preterpela; sosebno od gerdiga ravnanja vojakov; zato je bilo nasvetovano, slovo dati vsem deklam, ktere se z granatiri pečajo. Vse se je lepo ravnalo in go-dilo, če prav gospe takih shodov niso vajene bile in na zadnje je bilo sklenjeno protest proti Vindišgreču sestaviti in v ta namen je bil zvolen odbor, ki ima ta spis zložiti za prihodno sbiraljšje 18 dne. Ta dan je bil prebran protest in izvolen odbor od 6 gospá, ki ga v Dunaj poneso. Tudi je bilo predloženo, de bi družtvo iz gospá in gospodičen osnovalo učilnico za dekleta, kar je bilo prijeto z veliko pohvalo; tudi je bilo govorjeno o stanovitnim (bravnim) družtvu za gospe in gospodične.

Družtvo „Slovanska Lipa“ je imelo sejo 18. t. m. zastran narodne noše; ker čisto česke noše več ni, je bilo treba gledati na druge slavjanske, zlasti na hervaske in polske obleke; zato je bil izbran poseben odbor iz umetelnikov, pisateljev, gosp in dopisateljev, (ki bodo v imenu odbora drugim slavjanskim znanim umetelnikom in literatam dopisovali zastran narodne noše).

Ogerska dežela.

Iz Karlovca 13 t.m. Za začasniga komandanta terdnjave Varadina (Peterwardein) pride c. k. konzul za Serbio, Majerhofer. Gra-

bovski je poklican na Dunaj. Iz Dunaja je zaukazano, de se ima Varadin v sedajnim boju Serbov proti Madžaram neutralno deržati. — Nj. sv. patriah Josef kakor glavav serbskiga naroda je te dni banu Jelačiću pisal, de naj se odkrito in glasno izjasni; ako v resnici misli z Serbi proti Madžaram delati, in ako hoče, de naj jim pomoči pošle, in pa sam tudi na Madžare vdari; ako pa noče, neha vsa zveza med Hervati in Serbi. Zdej bomo vidili, kakšen mož je Jelačić in ali zasluži zaupanje in vero naroda, kakoršna se mu je dozdej dajala.

(Beograd. Nov.)

Iz Zemuna 14 t. m. Zvedilo se je, de so se naši pred tremi dnevi pri Šentomasu in Futogu z Madžari počili; Madžari so iz Futoga otirani in Futog je spaljen; od Šentomaša, kamor so se bili Madžari zagnali, so bili odbiti, v selo Jarak prepodeni. Tudi v Karlovcu so serbske straže Madžare premagale.

(Beograd. Nov.)

Po ravno teh novinah bi bil ban Jelačić z odločbo 6. t. m. Madžaram zadni čas od 14 dni postavil, v kterim naj njegove 3 že oznanjene pogoje primejo, ako ne, de bodo Hervati sami boj pričeli in nad Madžare planili.

— Glavni odbor serbskiga naroda v Karlovcu je dal na znanje, de je kupcam na Dunaju, v Bernu, Pragi, Gradcu itd. napovedal, de ne pride nihče iz doljnih podonavskih dežel in tudi noben ptujc, ki bi skozi serbsko vojvodovino iti mogel, v Pešt na somenj Ivana Kerstnika mesca Velkiserpana; in de bode namesto tega Peštanskiga velki somenj v Zemunu od 10—23. Kimovca.

Pervi madžarski minister Batjan zavkaže z razpisom na vse oblasti med Donavo in Dravo, de naj se naglo trume dobrovoljcev iz narodnih straž naberó in z orožjem obdajo, ker je baron Jelačić začel okoli Varazdina veliko armado spravljati, ako ravno je obljubil, de bode vojake od Hervaske meje stran poklical, kakor hitro bode tudi madžarske trume se nazaj pomaknile; kar se je tudi zgodilo.

Lombardsko-beneško kraljestvo.

Korl Albert ni šel v Turin, ampak je pri armadi ostal, ki je nekoliko pomnožena bila. Iz Padove se zve, de Benečani ne puste Piemontezam, de bi po vgovoru stran šli. Tudi terdnjava Osoppo je kervavo bandero razvila in se je oglašila za Benetke, ktere imajo zdej odkar je sardinski kralj premagan, zopet republikansko vlado.

Sardinski admiral Albini je v Benečanskim pristanu ali luki, pa mende neče priznati nobeniga vgovora ali pogodbe med Radeckim in Piemontezi, dokler iz Turina novic ne prime.

Iz Florence se zve, de je veliki vojvoda Toskanski obljubil, za meč prijeti, ker je bil sardinskemu kralju iz rok izdert, ter de hoče pripomoči, de se Italia ptujiga jarma osvobodi in odrejši.

G. Rossach je 14. d. t. m. Rocca d'Anfo osvojil. — Baron Welden je bojujmu ministru na znanje dal, de je bil 15. t. od papežovih pooblastencov Marini, Corsini in Guarini v Rovigo povabljen in de so se vse razpertije, ki so bile med njim in papežovo vlado vstale, z lepo poravnale, in de so sploh se prijazno pogovarjali. —

Marsal Radecky je ministru oznanil, de so vojšaki II. odseka mesta Varese, Como, Lecco, Sondrio in Bergamo obsedle brez odpora. D'Aspre se je podal proti Brescii, odkodar se je piemonteski general Griffini z svojimi nazaj pomaknil, ravno tako tudi general Durando. Četerti odsek (oddelik) je obsedel Piacenza in Parma, Peschiera je tudi v naših rokah.

(W. Z.)

Ptuje dežele.

Nemci.

Frankobrod na Majnu. „Frankfurter Oberpostamts-Zeitung“, ki se nekoliko za časopis noviga nemškiga ministerstva imeti vtegne, se jezi čez sklep naše vlade, de se bodo nemške kokarde samo v službi za nemško zvezo nosile, ker bi to kazalo, de so avstrijske barve nad nemškim ter tako le pristavi:

„Ako se hoče Austria na nemško deržavo naslanjati, kar je že na Laškim storila, ker je vojsko večidel z vojaki nemške deržave (Reichstruppen) in z nemškimi dnarji peljala, mora nemško središno oblast (Reichsgewalt) častiti in spoštovati.“ — Le modrujte lepo Nemci po svoje!

Rusija.

Vratislav 18. t. m. (A. O. Z.) Pripoveduje se, de je Varšava bombardirana; ravno tako se je zvedilo, de je v Petrogradu in v Moskvi veliki punt se vnel; Car de je, pravijo, v Kronštadt pobegnil.

Nepolitiški del.

Kratki pregled evropskih narodov.

(Konec.)

IV. Germansko pleme.

Razširjeno na zahodu zraven Slavjanskiga prebiva pleme Germansko od nekda v Evropi, in se razdeli na tri glavne veje, ki so:

1) Nemci (okoli 40 mil.) z neštevilnimi narečji in podnarečji, ki se močno ločijo od pismenskiga inso med seboj bolj razdeljeni kakor slavjanske narečja. Prebivajo sploh v sredni Evropi. Sem gredo stari Goti in Alemeni (ki so že odmerli), Švabi, gorni in doljni Nemci. Holanci in Frisi imajo posebno narečje.

Veliki del teh Nemcev je slavjanskiga izvira in je bil že od časa Korla Velikiga in Henrika Leva do sedajne dobe malo po malo ponemčen. Tako se je zgodilo z Pomorjanci in z vsemi deželami na izhodnim bregu Labe in Zale, kakor so: Branibore (Brandenburg), celo Silesko in clo tudi Kraljovec (Königsberg); zadnji prebivavci sedajnega kraljestva Saksonskiga, od početka Vendo-Serbi Mišenski; v njih ustih je nemščina tako prijeten glas dosegla, da je bila za pismenski jezik vzeta, kakor to sam Adelung odkrije. — Še dozdaj se je ohranil v teh ponemčenih deželah spomin slavjanskih prededov v rodovinskih in mestnih imenih, kakor jih tam sosebno plemstvo ima, in pa poglavite mesta p. r. Berlin, Draždane, Lipsko, Mišen (Meissen), Vratislav, Devin (Magdeburg), Vojmir (Weimar), Roztok, Kostrin, Sverin, Strelice itd.

Tako si je nemški živel (element) tudi na Českim in Moravskim, sosebno po 30 letni vojski mnogo krajev pridobil, in zapadnim Slavjanam, ki bi rekel na polotoku slavjanskim žive, z veliko nevarnostjo protil.

V splohnim zaplavanji zahodnih slavjanskih dežel po Nemcih se je še dozdaj ohranil mali otok Vendo-Serbov v obeh Lužicah, v gorni in doljni, kakor je že rečeno bilo.

2) Skandinavci t. j. severni Germani (okoli 6 mil.); razdelijo se na več vej, kakor so Staro-Normani, katerih ostanki se na otoku Izlandi najdejo, Danci, Norvežani in Švedi, med katerimi ima vsak narod lastni pismenski jezik.

3) Angličani. Ti se sicer po izviru germanskemu plemenu prištetu zamorejo, po sedajnim jeziku pa bolj k romanskim narodom slišijo; angleški jezik je namreč mešanina starogermanskiga in romanskiga živla od 12. stoletja sem.

Okoli 24 milj. ljudi v Veliki Britaniji imajo angleški jezik za materni jezik. Zraven tega pa gospoduje v zamorskih deželah, sosebno v severni Ameriki. Angleški jezik ima veliko vsestrano literaturo.

V. Arnauti.

Arnauti, Albanesi ali Arbanasi (ali, kakor se sami imenujejo Škipetari) so nasledniki divjih Thrakov in Makedoncov. Število njih je okoli 2 milj., prebivajo na balkanskim polotrovu med Iliri in Greki.

VI. Kelti.

Stari Kelti ali Gali so bili od drugih, sosebno germanskih narodov do nazadnjih koncov zahodne Evrope pritisnjeni, kjer so se še njih ostanki obdržali, kakor so v Bretaniji (Brejzari) v Valesu (Kimri), na Irskem in Skotskim (Kaledonci).

VII. Baski.

Prestari prebivavci v Pirenejih, katerih mali ostanek do 1/2 milj. znese. Njih čudni jezik (eskuar) se toliko od drugih evropskih loči, da so v njem nekateri neko podobnost z ameriškimi jeziki iskali.

VIII. Turkomani.

Turkomani ali Tataři, desiravno narod asijski, se mora vendar omeniti, ker v izhodni Evropi prebiva sosebno med slavjanskimi narodi. Vendar se mora opomniti, da niso vsi mohomedanski stanovavci v Evropi turške kervi, ampak samo poturčeni Slavjani, Greki itd. ki se pa ko Turki obnašajo.

IX. Pleme Čudsko.

Čudsko pleme tudi imenovano finsko, uralsko ali seversko je imelo nekda sploh ime: Skiti, in šteje okoli 7 milj. duš. Večidel jih prebiva na severnih pokrajinah, in sicer Lopari ali Laponci, Čuhonci ali Fini in Estonci pod rusko vlado.

Druga polovica uralskiga plemena so Mad-

žari, edini narod med Severanci, ki se je proti jugu podal in ko otok med večidel slavjanskimi narodi stoji. Madžarov se šteje okoli 4 milj., ki sploh pod avstrijsko vlado na Ogerskim in v Erdelju živijo. Dosti jih med Madžari, ki se za Madžare prodavajo, ako ravno so slavjanske ali pa nemške rodovine, in se nesramujejo clo imena premenjavati.

(Iz Českiga.)

Slovanska Lipa v Pragi.

I. Slovanska Lipa je društvo deržavljanov, napravljeno k obudnji in vterjenji politiške zavesti iz slavjanskiga pogleda, in k dosegu dušnega in materialniga napredovanja in terdne zveze vseh slavjanskih narodov v avstrijski deržavi. Namen in konec Slovanske Lipe je izrečen v pet členih, kateri so:

- 1) Ohraniti konstitučni princip (ustavno načelo, pravilo) v narširši raznovi.
- 2) Bdeti (čuvati) nad izpeljavo enake pravice obeh narodnosti v uradih in šolah.
- 3) Varvati samostalnost Čehov, Morave in Silezie, zlasti proti napadu nemške zveze.
- 4) Podpirati vzajemnost med vsemi slavjanskimi rodovi.
- 5) Odpirati nove ceste za domačo obertnost in terztvo do slavjanskih dežel, zlasti na jugu.

II. K tem ustanovi:

- 1) Glavno središče v Pragi z lastno zborni hišo, ki bode obsegala pisarnico, bravnico in govornico.
- 2) Osnovanje podružnic (filialnih društev) po slavjanskih deželah.
- 3) Osnovanje in povišanje knjigarnj in bravnih društev.
- 4) Zjedenje z drugimi društvii in podobnimi napravami.
- 5) Založenje lastniga časopisa, imenovana „Slovanska Lipa“, ko očitniga srednika med društvam in občinstvam.
- 6) Naprava narširšiga in nar marljivšiga dopisovanja.
- 7) Popotvanje.
- 8) Shodi, sbiraljša itd.

V čitavnic (bravnic) se bodo znajšli poglavitni časopisi vseh slavjanskih jezikov, in imenitni letopisi in dnevniki drugih narodov, in vse važniš nove pismenske dela, ki se vtičejo slavjanskih stvari. Sčasoma se bode knjigarna napravila.

III. Člen Slovanske Lipe more biti vsak pošten deržavljan brez razločka stanu. Vsak člen plača na mesec 20 kr. in se zaveže, s vsemi vrednimi sredstvi pomagati k dosegu društveniga namena.

IV. Vsaki člen ima pravico, kadar se mu zljubi v društvene izbe stopiti, vsak sme v društvenih rečeh predloge storiti, njemu se na znanje da vse, karkoli društvo počne, in ima glas pri očitnim ravnanju.

Vsak člen prime vstopni list za imenovane izbe.

V. Društvo izbere iz pravih udov odbor 50 glav, kateri si izbero med seboj starašina (predsednika), dva namestnika, dva tajnika in denarničarja—in pa ude za vsako sekcijo.

Sekcij ali odsekov (oddelkov) je pet, storjenih po členih, v katerih celi konec društva počiva.

Odbor ima celo znotrajno opravištvno društva, prejema nove ude, poda svoje svete ali predloge in o njih odlocho stori. Odbor je društvu odgovoren za svoje dela. Znotrajno opravištvno in vse ravnaje Slavjanske Lipe se godi v českim jeziku.

VI. Slovanska Lipa opravlja svoje stroške iz plačila svojih udov, iz dobrovoljnih priklad teh udov, iz prineskov vseh zlahtnih rodoljubov, in iz zneskov časopisa in družih započeti. V Pragi 24. Velkitravna 1848.

J. P. Šafarik,

starašina Lipe Slovanske.

Razlaga

čez odborne seje slovenskiga društva v Ljubljani 29. d. Maliserpana.

1) Dve in dvajset slovenskih pesem je bilo izročeno g. Blazniku v natis po kamno-rezni napravi v dveh zvezkih. Ta zbirka bo na svitlo prišla pod naslovom: Slovenska gerlica.

2) Je bilo odločeno za bravno izbo, kjer bodo slavjanski in nemški časopisi na ponudbo položeni, čitavnice kmetijske družbe od 9—12. in od 3—6. porabiti, dokler se čitavnica v nalaž najeto izbo ne prenese.

3) Je bilo govorjeno o novi veseli igri „Goljufani starci“, ki bode v kratkim igrana.

4) Je bilo sklenjeno, 600 iztisov slovenske knjižice z podobami zoper terpinčenje žival, zastonj (po 10 istisov na eniga) med gg. duhovne in učitelje razdeliti.

5) V listu 172 časopisa „Avstrijskiga Lloydja“ od 28. Maliserpana se bere sestavek z nadpisom: „Glas iz Krajnskiga o ljudstvih avstrijskiga Cesarstva in o ustavodajavnim zboru“ z znamenjem G. F., v katerim se tudi slovensko društvo v Ljubljani obrekuje in čerui. Slovensko društvo, svest si nar čistejših in obcnokoristnih namenov in perzadetij, se noče tolikajn ponižati, da bi neumnimu bledenju zmesaniga podpihavca le z eno besedico odgovorilo, marveč je sklenilo, da bi se nesramnim natolčevanju enkrat v okom prišlo, pisavca (in dokler je on neznan, odgovorno vredništvu časopisa avstrijskiga Lloydja) zavoljo hudodelstva obrekovanja zatožiti. Je bila tedej ob enim naprosenaa c. k. mestna in deželna sodna oblast v Terstu ko začasna oblast v tiskarskih zadevah, da naj v ti reči dolžnost svojo opravi in vredništvu imenovaniga časopisa k oznanilu storjene pritožbe primora. Slovensko društvo se je navečalo z nesramnimi podpihovavci, ki se še dostikrat „domorodce“ imenovati derznijo, po časopisih pripraviti se, hoče tedej za naprej le pri sodbi pomoči iskati. Društvo, ki se tako važnmu trudu za domovino izroči in ki vse stranske interese čerti, ne more terpeti, da bi ga vsaki nepošteni „glas“, kakor se mu ljubi, gerditi smel. —

De je ta pritožba v resnici na pravi kraj oddana, spričuje sledeče oznanilo v listu avstrijskiga Lloydja:

Nemško vredništvu Lloydoviga časopisa je prijelo od tukajšne c. k. mestne in deželne sodne oblasti oznanilo v laškim jeziku, da je proti njemu od slovenskiga društva v Ljubljani zavoljo sestavka v listu 172 pod nadpisom „Glas iz Krajnskiga“ pravda začeta in je tudi opomneno sledeči oglas v laškim jeziku natisniti:

„La società slovena residente in Lubiana ha portato denuncia in data andante all' i. r. Tribunale civico provinciale di Trieste qual Giudizio in oggetti di stampa a carico della Redazione di questo giornale per contravvenzione alla legge sulla stampa mediante l' articolo inserito nel giornale medesimo dd. 28 luglio p. p. al foglio 172 sotto il titolo: Eine Stimme aus Krain.“

Ciò si annunzia sopra eccitamento del suddetto i. r. Giudizio inesivo alla domanda propostagli dalla parte denunciante.

Opomba. Prihodnič se bodo podajale razlage čez odborne seje slovenskiga društva na konec sledniga mesca.

Nekoliko o Bosni in Serbii.

Bosna in Serbia so predstavljale nekda južno slavjansko carstvo in zgodovina (historija) obeh dežel se je v raznih preteklih v eno zlila. Pervo razdeljenje teh dveh dežel se je dogodilo v dpyetim stoletji po prvim kristjanskim knezu Budimiru, ki je svoje carstvo na dva kosa razdelil in zahodniga po imenu Bosno po namestnikih ali banih opravljati dal, ki so malo po malo k taki moči prišli, da so se čisto viksimu gospodarstvu Srbije odtegnili. Ali že v sredi leta 1127 se je mogla Bosna verhovnimu opravištvu Madžarov vkloniti, dokler ni serbski car Stepan Dušan po srečnih vojskah k veliki moči in časti pridši, v sredi 14tega stoletja pri velikim razprostranjenji svojiga carstva tudi Bosne pridobil. Kadar je ta car po dolgim življenji iz tega sveta odstopil, razpade carstvo njegovo in tudi z njim združena Bosna v veliko množico namestnikov, katerim je Murat II. po svoji slavni (za Serbe nesrečni) zmagi na Kosovim polji malo po malo vse pobral in tako se je razširil Islam do Save. (Podunavka.)

Žitni kup.

	V Ljubljani		V Krajnji	
	19. Velikiserpan.		14. Velikiserpan.	
	gold.	kr.	gold.	kr.
Srednja cena 1 mernik.				
Pšenice domače	2	12	2	5
» banaske	—	—	2	12
Turšice	—	—	1	18
Soršice	—	—	1	40
Rži	1	29	1	27
Ječmena	1	6	—	—
Prosa	1	45	1	37
Ajde	—	—	1	28
Ovsa	—	49	—	52